

**MINISTERUL FINANTELOR
CABINET MINISTRU**

Nr / 2024

Aprob,
Ion-Marcel CIOLACU
Prim-ministrul României

MEMORANDUM

De la: **Marcel-Ioan BOLOȘ**, ministrul finanțelor

Luminița-Teodora ODOBESCU, ministrul afacerilor externe

Rareș Ștefan BURLACU, președintele Agenției Române pentru Investiții și
Comerț Exterior

Avizat : **Alina-Ștefania GORGHIU**, ministrul justiției

Tema: Aprobarea modificării, prin schimb de note verbale, a Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Mozambic privind reglementarea datoriei Republicii Mozambic către România, semnat la București la 21 mai 2007

Prin Acordul între Guvernul României și Guvernul Republicii Mozambic privind reglementarea datoriei Republicii Mozambic către România, semnat la București la 21 mai 2007, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 971/2007, a fost reglementată datoria Republicii Mozambic față de România, în valoare de 140.9 milioane USD.

Acordul, intrat în vigoare la 10 iulie 2008, în urma notificărilor reciproce între cele două guverne asupra îndeplinirii procedurilor legale interne, prevede reducerea datoriei cu 90% (conform termenilor conveniți cu țările membre ale Clubului de la Paris¹) și rambursarea

¹ O țară debitoare care a semnat un acord cu creditorii săi membri ai Clubului de la Paris nu ar trebui să accepte de la creditorii săi comerciali și bilaterali nemembri ai Clubului de la Paris condiții din punct de vedere al tratamentului datoriei sale mai puțin favorabile debitorului decât cele convenite cu Clubul de la Paris. Acest *principiu al tratamentului comparabil* constituie unul dintre aspectele de care trebuie să țină cont România (și alte țări creditoare, nemembre ale Clubului de la Paris) în reglementarea drepturilor valutare din țările debitoare, care au încheiat un acord cu țările membre ale Clubului de la Paris.

Clubul de la Paris nu impune reducerea datoriei conform Acordurilor încheiate de acest organism, însă în baza principiului tratamentului comparabil nu-i permite țării debitoare să acorde termeni mai favorabili. Dintre țările cu care România a încheiat Acorduri de reglementare bilaterale conform termenilor conveniți cu statele membre ale Clubului de la Paris menționăm: Irak (reducere 80%), R. D. Congo (60% reducere), R. Congo (77,7% reducere), Guineea (90% reducere), Mozambic (90% reducere).

soldului rămas, de 10% (14.9 milioane USD) în 23 de ani, cu 6 ani perioadă de grație, în tranșe semestriale (10 ianuarie și 10 iulie) egale și succesive, cu aplicarea unei dobânzi Libor la 6 luni.

Până în prezent, partea mozambicană și-a îndeplinit prevederile stipulate în Acordul privind reglementarea datoriei, respectiv a plătit dobânzile calculate pentru perioada 10.07.2008 - 10.01.2024 (în valoare totală de 2.3 milioane dolari SUA) și ratele de capital (în sumă totală de 8.2 milioane dolari SUA).

În conformitate cu prevederile articolului 5 din Acord, la soldul datoriei va fi aplicată o dobândă LIBOR la 6 luni. LIBOR înseamnă rata de ofertă a Băncii Londra pentru dolar S.U.A. determinată de Reuters pentru suma și perioada de pe piața LIBOR aproximativ la ora 11.00 a.m., ora Londrei, 2 (două) zile lucrătoare înainte de începerea perioadei relevante, rotunjită cu o marjă până la 1/16.

Pentru rata scadentă la 10 ianuarie 2024, Banca Comercială Română a luat în calcul rata LIBOR la 6 luni USD, calculată de ICE Benchmark Administration (administratorul LIBOR) după o metodologie sintetică. Având în vedere ca indicele LIBOR nu va mai fi publicat, pentru ratele următoare se va lua în calcul o rată convenită între părțile semnatare ale Acordului interguvernamental.

Potrivit specificațiilor de pe site-urile de specialitate, Autoritatea de Supraveghere Financiară din Marea Britanie (FCA), care administrează LIBOR USD, a decis continuarea publicării LIBOR USD doar pentru scadențele 1, 3, 6 luni sub forma Synthetic USD LIBOR până la 30 septembrie 2024.

Synthetic USD LIBOR este format din CME Term SOFR (indicele recomandat de Comitetul pentru Rate de Referință Alternative - ARRC și administrat de CME Group) la care se adaugă coeficientul de ajustare publicat de ISDA (International Swaps and Derivatives Association).

Pentru LIBOR USD, ARRC a recomandat rata de finanțare overnight garantată („SOFR”) ca înlocuitor al LIBOR. SOFR (preferat de majoritatea băncilor și creditorilor instituționali, deși nu a fost impus de autoritățile de reglementare) măsoară costul împrumuturilor overnight garantate de trezoreriile americane pe piața repo overnight. Piața repo înregistrează în medie peste 800 de miliarde de dolari de tranzacții pe zi și reprezintă un corp vast de participanți, care nu se limitează la bănci. Ca urmare, piața repo este mult mai robustă decât piața interbancară din Londra și rata SOFR nu este supusă manipulării sectorului privat.

Rata SOFR O/N (overnight) este calculată și publicată de Federal Reserve Bank of New York, fiind selectată drept rata de referință pentru contracte ce folosesc dolarul american, de către Comitetul pentru Rate de Referință Alternative (ARRC).

Ratele Term SOFR, publicate de către Grupul CME (Chicago Mercantile Exchange), desemnat ca administrator pentru calcularea și publicarea ratelor Term SOFR, pe termen de una, trei, șase și 12 luni, reflectă așteptările pieței pentru rata SOFR O/N (o rată overnight) pentru acel termen dat.

CME Term SOFR înseamnă rata SOFR la termen, adică rata dobânzii de referință interbancară în dolari SUA (USD) determinată în conformitate cu dispozițiile efective ale reglementărilor relevante ale CME Group Benchmark Administration Limited (CBA) și afișată ca rată procentuală anuală sub numele de Term SOFR pe platformele Refinitiv/Bloomberg (sau prin alte suporturi oficiale în absența acestora). Valorile Term SOFR, pentru valuta și perioada relevante sunt disponibile public atât pe site-ul FED (<https://www.newyorkfed.org/markets/reference-rates/sofr>), cât și pe site-ul web al

Grupului CME (<https://www.cmegroup.com/market-data/cme-group-benchmark-administration/term-sofr.html>) la ora 08.00 a.m. New York Time din ziua lucrătoare anterioară datei propuse pentru credit (sau altă dată relevantă la care se fac cotații ale valutei respective).

În ședința din data de 27 martie 2024, Comisia interdepartamentală constituită în baza Hotărârii Guvernului nr. 362/1994, cu modificările ulterioare, a decis transmiterea către partea mozambicană a propunerii de modificare a articolului 5 din Acordul între Guvernul României și Guvernul Republicii Mozambic privind reglementarea datoriei Republicii Mozambic către România, semnat la București la 21 mai 2007, în sensul înlocuirii procentului de dobândă aplicabil la soldul datoriei, ca urmare a dispariției indicilor LIBOR, cu SOFR, alternativă care fusese propusă în corespondența cu BCR și de către autoritățile mozambicane.

Prin adresa nr. 165/GM/MEF/DNGDP/2024, partea mozambicană a transmis acceptul cu privire la propunerea părții române.

Potrivit art. 32 alin (1) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, tratatele în vigoare se modifică în conformitate cu prevederile lor sau prin acordul părților. Conform articolului 8 al Acordului interguvernamental româno-mozambican, acesta poate fi modificat sau completat doar printr-un acord scris între părți.

Potrivit practicii internaționale, modificarea unui tratat se poate face prin încheierea unui tratat nou, revizuit în raport cu cel anterior, sau a unui protocol de amendare a respectivului tratat.

Având în vedere că, în cazul de față, modificarea privește un singur articol și obiectul modificării este o chestiune de ordin tehnic (stabilirea dobânzii aplicabile la soldul datoriei), considerăm oportună încheierea unui protocol de amendare a Acordului interguvernamental din 2007.

În plus, din rațiuni de celeritate, apreciem că este necesară aplicarea prevederilor art. 29 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, care permite ca tratatele încheiate în forma simplificată a schimbului de note verbale să intre în vigoare la data efectuării schimbului sau la alt moment prevăzut de acestea, fără a mai fi supuse ratificării sau aprobării ulterioare.

Față de cele de mai sus, propunem:

1. Încheierea, prin schimb de note verbale, a unui Protocol de amendare a Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Mozambic privind reglementarea datoriei Republicii Mozambic față de România, semnat la 21 mai 2007, la București, care va înlocui în întregime textul articolului 5 al Acordului din 2007 cu un text nou.
2. Transmiterea unei note verbale de către Ministerul Afacerilor Externe din România către Ministerul Afacerilor Externe din Republica Mozambic, conform textului anexat.

Anexăm proiectul de notă verbală în limbile română (Anexa 1) și engleză (Anexa 2).